

Alžběta I.

Královna

Greenwich, Anglie 1533 – Richmond upon Thames, Anglie 1603

Geniální královna, která svým odhodláním zajistila věhlas své zemi

Byt v 16. století dcerou krále znamenalo rvát se za sebe ode dne narození a u mě tomu nebylo jinak. První úskalí, s nímž jsem se musela popasovat, bylo zklamání mého otce Jindřicha VIII. z faktu, že jsem dívka, a nikoliv chlapec, kterého si přál. Má matka Anna Boleyn byla rozladěná ze stejného důvodu – kdyby bývala porodila syna, její pozice na královském dvoře by se bývala upevnila. Jenže jsem tam byla „jenom“ já, děčko s bledou tvář a rezavým chmýřím na hlavě. Druhým úskalím byl pocit opuštěnosti. Otec otráveně odešel z místnosti a matka mě zanechala v náručí chůvy – už se mnou nechtěla mít nic společného. První léta svého života jsem strávila v samotě na hradě Hatfield. Mou matku obvinili z čarodějnictví a zrady a popravili ji, když mi byly pouhé tři roky. Já jsem byla prohlášena za „nelegitimní dceru“ a přišla jsem o titul princezny. Teprve po narození mého nevlastního bratra Eduarda mě spolu s naší nevlastní sestrou Marií přijali zpátky na královský dvůr.

Po otcově smrti jsem byla v pořadí třetí nástupnicí na trůn a brzy mi došlo, že budu mu-

set opravdu hodně studovat. Byla jsem nadána vynikající pamětí a byla jsem chytrá – učila jsem se latinsky, řecky, francouzsky a italsky.

Milovala jsem poezii a sama jsem ji také psala, ačkoliv můj život moc poetický nebyl – když mi bylo třináct let, můj téměř o třicet let starší strýc málem zabil svou ženu, jen aby se se mnou mohl oženit. Po Eduardově smrti nastoupila na trůn Marie, která se obávala, že proti ní zorganizuju spiknutí, a tak nemarnila čas: „Zavřete Alžbětu do londýnského Toweru!“ přikázala strážcům.

Ke dvoru jsem se vrátila až po ročním vězení a vyhnanství. Naštěstí pro mě Angličané moji sestru moc v lásce neměli – rozhodla se totiž, že v zemi upevní postavení katolické církve, a nechala popravit víc než tři sta protestantů. Do historie se tím zapsala jako Krvavá Marie. Snažila se na jinou víru přivést i mě, ale bez valného úspěchu.

Její poradci ji přesvědčovali, že má podepsat můj rozsudek smrti, protože se obávali, že pokud

**„Mám srdce a žaludek krále,
a navíc krále Anglie!“**

Alžběta I.

nastoupím na trůn, obnovím protestantskou víru. Když mě znovu zavřeli do Toweru, zažívala jsem okamžiky opravdového děsu, byla jsem přesvědčená, že tentokrát mě Marie opravdu dá popravit. Nakonec k tomu nedošlo. Marie také zemřela a já jsem se ve věku dvaceti čtyř let konečně stala královnou.

Bylo mi jasné, že se nemůžu vdát. Moje země procházela jedním z nejhorších období své historie: soužil ji hladomor a epidemie a ve státních truhlicích nezbýly žádné peníze. Nejdřív bylo nutné skoncovat s náboženskými válkami. Proto jsem rozhodla, že každý může vyznávat víru, jakou chce, pod podmínkou, že bude v neděli chodit do kostela a číst si z modlitební knížky. Uvolila jsem se financovat obchodníky a jejich cesty, dále jsem investovala do manufaktur, kde se zpracovávaly suroviny z dalekých zemí, a nakonec jsem rozšířila námořní flotilu a začala dobývat zámořské kolonie.

Veškerý čas jsem věnovala vládnutí a neměla jsem v úmyslu se provdat, i když mě toto rozhodnutí stálo mnoho ostrých hádek s ministry. Země prý potřebovala legitimního dědice pro případ, že bych náhle zemřela. Ale já jsem o tom nechtěla ani slyšet, takže jsem jednoho dne, když už jsem měla dost jejich naléhání, zvolala: „Nemáte právo mě nutit! Natož abyste mi kopali hrob, když ještě nejsem mrtvá!“ Pak jsem je zasypala spoustou urážek, abych si pojistila, že v mé přítomnosti už sňatek nikdo zmiňovat nebude.

Byla jsem silná, odhodlaná a naštěstí jsem se těšila dobrému zdraví, takže jsem přežila i strašnou epidemii neštovic. Přežít choroby pro mě bylo jednodušší než uniknout spiknutí, ale ani rizika, jimž jsem byla denně vystavována, mě nepřiměla k tomu, abych se chovala nespravedlivě. Vybavuji si, že

jsem se jednou rozhodla ušetřit život jedné mladé ženy, která se mě pokusila zabít, a to pod podmínkou, že už to nikdy neudělá. Hrdě odpověděla: „To není milost, je-li spoutaná závazky. Raději zemřu, než bych žila dál díky vašemu soucitu!“

Okamžitě jsem jí vrátila svobodu bez jakékoliv podmínky. Nikdo mi do té doby neuštědřil takovou lekci.

Mezitím jsem investovala spoustu energie do snahy o zvýšení státních financí a do války s tradičními nepřáteli – Francií a Španělskem. Abych zvítězila nad neporazitelnou armádou krále Filipa II., najala jsem dokonce piráta Francise Draka. Ten nám při svých legendárních výpravách dobyl tolik vítězství a tolik pokladů, že jsem mu nakonec udělila čestný titul sir.

I přes krvavé války, spiknutí a nástrahy všeho druhu jsem vládla celkem čtyřicet pět dlouhých let,

**Chceš být jako Alžběta?
Pamatuj si, že se můžeš
mnoho naučit i od těch
nejobyčejnějších lidí.**

což byl v té době opravdu rekord. Anglie se stala hospodářskou velmocí, v níž se dařilo umění a zejména literatuře. Jedním z mých chráněnců se stal dokonce slavný William Shakespeare! Abych to shrnula: za mého vládnutí Anglie vzkvétala, což dokládá, že jsem konec konců byla skvělá panovnice. Možná poněkud pyšná, pohrdlivá a popudlivá, to přiznávám. Ale neměla jsem jednoduchou roli.

A bez falešné skromnosti můžu říct, že jsem se jí zhostila dobře!

Neobyčejné příběhy 20 výjimečných osobností, které změnily svět str. 78 – 80